

**COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER**

ADVIES Nr 06 / 93 van 27 juli 1993

O. ref. : A / 006 / 93

BETREFT : Koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 11, 4E van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikelen 11,4E en 29;

Gelet op de adviesaanvraag van 23 juli 1993, uitgaande van de Minister van Tewerkstelling en Arbeid en Gelijke-Kansenbeleid;

Gelet op het verslag van de heren B. DE SCHUTTER, F. RINGELHEIM en F. ROBBEN;

Brengt op 27 juli 1993 het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

De adviesaanvraag, uitgaande van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, betreft een ontwerp van koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 11, 4E van de wet van 8 december 1992, teneinde verwerkingen van persoonsgegevens, beheerd door een reeks openbare overheden, aangewezen in het ontwerp, met het oog op de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie te onttrekken aan de bepalingen van de artikelen 9, 10, par. 1 en 2 van de wet van 8 december 1992.

Bij goedkeuring van het koninklijk besluit worden deze verwerkingen tevens onttrokken aan de bepalingen van de artikelen 4 par. 1 en 12. Het betreft het recht op kennisgeving bij eerste verwerking (art. 9), het recht op toegang (art. 10), de kennisgeving van gegevensverzameling (art. 4 par. 1) en het recht op verbetering (art. 12).

Het ontwerp van koninklijk besluit betreft een aantal ambtenaren die onder het gezag staan van de Ministers bevoegd voor tewerkstelling en arbeid enerzijds en de sociale voorzorg anderzijds, alsmede ambtenaren van bepaalde sociale parastatalen, die onder deze Ministers ressorteren, en die belast zijn met het toezicht op de toepassing van wetten en reglementen betreffende het arbeidsrecht en de sociale zekerheid (de zgn. " sociale inspecteurs"). Hun bevoedheden zijn vervat in de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie, gewijzigd door het artikel 190 van de Programmawet van 22 december 1989.

De opdracht van de sociale inspecteurs is zeer ruim en betreft o.m. het betreden zonder verwittiging van werkplaatsen of alle plaatsen waar vermoeden van tewerkstelling bestaat; overgaan tot onderzoek , controle, verhoor of het inwinnen van alle nuttige inlichtingen. Alle diensten van de Staat zijn gehouden op verzoek alle inlichtingen te verstrekken, informatiedragers ter inzage voor te leggen, en afschriften af te leveren.

De sociale inspecteurs kunnen waarschuwingen geven, maatregelen opleggen eventueel met bepaling van een termijn, of proces-verbaal opmaken.

Aangevoerd wordt dat de uitoefening van deze taken van bestuurlijke politie alle efficiëntie zou verliezen wanneer betrokken personen het recht zouden behouden kennis te krijgen van de gegevensverzameling of van de eerste verwerking. Indien de personen, op wie de vermelde persoonsgegevens betrekking hebben, kennis zouden krijgen van de verwerking,, kunnen bv. de nodige handelingen gesteld worden om bewijsmateriaal te verwijderen of andere eventueel wetsontduikende handelingen te stellen.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP :

Het probleem van de niet toepasselijkheid van de in de artikelen 4, 9, 10 en 12 vervatte rechten van het individu in gevallen van verwerking door openbare overheden in de uitoefening van opdrachten van gerechtelijke of bestuurlijke politie is niet ontdaan van een zekere gevoeligheid. Het betreft immers een beknotting van de essentiële rechten van de burgers t.o.v. verwerking van persoonsgevoelige gegevens hen betreffende.

Het Verdrag van 28 januari 1981 voor de bescherming van personen ten opzichte van de automatische verwerking van persoonsgegevens (Verdrag nr. 108 Raad van Europa, goedgekeurd door de Kamer op 7 maart 1991 en door de Senaat op 25 april 1991), gaat dan ook duidelijk uit van het principe dat van deze rechten niet kan afgeweken worden, tenzij binnen de uitdrukkelijke perken vastgesteld in artikel 9, par. 2, nl. op basis van een wettelijke beschikking, als noodzakelijke maatregel in een democratische samenleving , o.a. ter bescherming van de openbare veiligheid en de bestraffing van misdrijven.

Tegenover de opmerking van de Raad van State dat "volgens de gebruikelijke betekenis van de woorden "administratieve politie" de bepaling ertoe (zou) leiden dat het recht van toegang niet meer geldt ten aanzien van heel wat openbare bestanden, hetgeen onverenigbaar zou zijn met de artikelen 8 en 9 van het Verdrag" (K.V.V, Parl. Besch. wetsontwerp nr. 1610/1-van 6 mei 1991,p. 57), voert de Regering aan dat het begrip "bestuurlijke politie" vevat ligt in het begrip openbare veiligheid (id. p. 18). Het omhelst politionele activiteiten van raadgeven, ontraden, reguleren, proactieve recherche, opsporen van ordeverstoringen en herstellen van de orde. Niettemin wordt toegegeven dat het begrip aanleiding kan geven tot een ruimere interpretatie en dus controversieel kan zijn. Vandaar de opsplitsing tussen de politiediensten bedoeld in artikel 3 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie-en inlichtingsdiensten (art. 11 par. 3) en andere openbare overheden, belast met opdrachten van bestuurlijke politie (art. 11, par. 4). Voor deze laatste opteert de wet voor een benadering geval per geval, waarbij de noodzaak van vrijstelling telkens afgewogen moet worden tegenover de basisprincipes, zoals verwoord in het Verdrag van de Raad van Europa, en verder uitgewerkt in de Aanbeveling nr R(87)15 van de Raad van Europa, aangenomen door het Comité van Ministers op 17 september 1987.

De sociale wetten en reglementeringen waarop de sociale inspectie toezicht moet houden, behoren wellicht tot die normeringen die zich tot doel stellen de burger in zijn arbeidsrelaties in een democratische samenleving het genot te verzekeren van het sociale stelsel dat door de gemeenschap is uitgewerkt ter waarborging van zijn sociaal welzijn en hem te beschermen tegen misbruiken. De controle die daartoe moet kunnen geschieden, onderwerpen aan een rechtstreekse en onmiddellijke kennisgeving naar de overtreder toe kan daarbij een doelmatig toezicht onmogelijk maken. Rekening houdend ook met de mogelijkheid van indirecte uitoefening van hogervermelde rechten via de Commissie (art. 13) en met de in artikel 2 van het ontwerp ingebouwde beperkingen (uitdrukkelijke bevoegdheden wettelijk vastgelegd en beperkt tot personen die uitdrukkelijk met die taken belast zijn), kan het ontwerp in principe door de Commissie gunstig geadviseerd worden.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING :

-ARTIKEL 1 somt de lijst op van de openbare overheden die opdrachten van bestuurlijke politie uitoefenen. In het Verslag aan de Koning worden de ambtenaren die onder het gezag staan van de Minister tot wiens bevoegdheid de tewerkstelling en arbeid behoort of ressorteren onder een sociale parastatale onder de bevoegdheid van deze Minister, in extenso opgesomd. Dit is niet het geval voor de ambtenaren die ressorteren onder de Ministers tot wiens bevoegdheid de sociale voorzorg behoort, inzonderheid wat betreft de inspecteurs van de andere in artikel 1 opgesomde instellingen van sociale zekerheid. De Commissie beveelt aan in het Verslag aan de Koning ook deze lijst te expliciteren.

-ARTIKEL 2 legt de functionele beperkingen vast van het optreden van deze ambtenaren, nl. binnen het kader van de vervulling van de taken waarmee zij uitdrukkelijk en persoonlijk zijn belast. De Commissie aanvaardt deze formulering.

-ARTIKEL 3 bevestigt het recht van het individu op het aanwenden van de onrechtstreekse controle via de Commissie om het toegangs- en verbeteringsrecht uit te oefenen. De Commissie merkt op dat dit recht reeds opgenomen is in artikel 13 van de wet en dus niet hoeft herhaald in de tekst van het koninklijk besluit. Wel beveelt zij aan in het Verslag aan de Koning volgende paragraaf in fine pagina 6 op te nemen: "De Regering geeft zich rekenschap van de rol van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in dit verband, en inzonderheid in uitvoering van artikel 13 van de Wet."

-ARTIKEL 4 legt de inwerkingtreding vast op 1 september 1993, conform art. 2 van het koninklijk besluit nr. 1 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van, de wet van 8 december 1992 (K.B. 28 februari 1993-B.S. 18.03.93, p. 5816).

OM DEZE REDENEN,

mits rekening gehouden met de aanbevelingen sub artikel 1 en artikel 3 , adviseert de Commissie gunstig.

De secretaris,

De voorzitter,

J. PAUL.

P. THOMAS.